

Holger K. Niensens tale ved Socialistisk Folkepartis landsmøde

Taler

Holger K. Nielsen
Partiformand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

7. maj 2004

Sted

Tingbjerg Skole, Brønshøj

Vi er demokratiske socialister og vores politik er ideologisk funderet. Vi nægter at følge en udvikling, hvor politikken fastlægges af meningsmålinger og fokusgrupper. Vi har et idégrundlag, som vi arbejder ud fra. Vi har nogle politiske værdier, vi slås for.

Ikke for ideernes egen skyld, men fordi det er vores overbevisning at en ny tids udfordringer kræver ideologiske og socialistiske svar.

For vi lever på mange måder i en ny tid. Globaliseringen stiller os overfor nye udfordringer. Det gamle industrisamfund går på hæld. Det kollektive svækkes i forhold til det individuelle.

Det er i denne forandringens tid blevet et tilbagevendende mantra, at skellet mellem højre og venstre udviskes. Det hævdes, at klassekampen er død og at fordelingskampen ikke længere har betydning.

Vi er uenige.

Klassekampen er en realitet, der manifesterer sig hver dag på arbejdsmarkedet. Danmark er fortsat et samfund med store uligheder. 30% af en ungdomsårgang får ikke nogen kompetencegivende uddannelse. Omkring 800.000 mennesker mellem 16 og 66 år er sat udenfor arbejdsmarkedet. Danmark er et udstødningssamfund. Disse uligheder forsvinder ikke, fordi samfundet forandrer sig. Tværtimod kan den nye tid resultere i en skærpelse af ulighederne. Hvis der ikke sættes ind politisk, får vi et samfund, der er dybt splittet. Et samfund med en elite, der har uddannelserne, har et godt job på arbejdsmarkedet og som er i stand til at håndtere globaliseringens mange udfordringer. Og vi vil på den anden side have en stor gruppe, som bliver efterladt på bagperronen. Som ikke har de nødvendige kompetencer. Som står udenfor arbejdsmarkedet og som ikke har magten over egen tilværelse.

En sådan udvikling vil vi ikke acceptere. Vi har en vision om lighed og social retfærdighed. Indrømmet: det er en gammel vision, som allerede den tidlige arbejderbevægelse sloges for. Men lad mig sige det rent ud: selvom den er gammel, er den ikke umoderne og den er ikke betydningsløs. Tværtimod er visionen nødvendig som aldrig nogensinde før og vi vil fortsat slås for den.

Og lad mig præcisere: kampen for lighed og social retfærdighed er mig bekendt ikke et konfliktområde i SF. Jeg kender ingen SF'ere, som ikke kæmper for disse værdier og hvis det er tilfældet, hører de ikke hjemme i vort parti.

Vi skal formulere en politik, som tager fat om fremtidens udfordringer, men vi skal gøre det ud fra klassiske venstrefløjsværdier om social retfærdighed, fællesskab og menneskelighed.

Fremtiden handler om at skabe muligheder ikke bare for os selv, men også for vore børn og børnebørn. Det er ikke mindst et spørgsmål om kvalitet i børnenes liv, kvalitet i daginstitutionerne og kvalitet i folkeskolen. Og det handler om at skabe mere tid mellem børn og forældre.

Vi må skabe en bedre folkeskole. Folkeskolen er én af de vigtigste institutioner i vort samfund. Børnene bruger en meget stor del af deres tid i skolen. Det er her, deres evner udvikles og deres personlighed formes. Det er her, de lærer at omgås andre - også på tværs af sociale og etniske skel.

Vi har i Danmark en tradition for en god offentlig folkeskole, hvor langt de fleste forældre sender deres børn. Sådan behøver det ikke være. Der er lande, hvor det er helt anderledes - hvor de private skoler spiller en langt større rolle. Det er indlysende, at det giver en dårlig offentlig skole.

Vi skal være glade for, at langt de fleste fortsat bruger den offentlige skole. Men det er ikke sikkert, at det fortsat vil være således. Stadig flere ressourcestærke forældre sender deres børn i private betalingskoler. Som alle andre er de optaget af deres børns fremtid og de er villige til at ofre noget for det.

Det skal vi ikke pege fingre ad. Det er vigtigt, at forældre har fokus på deres børn. At de er interesserede i dem - at de er stolte af dem.

Men det vil være urimeligt, hvis denne ret forbeholdes de forældre, som har ressourcerne og overskuddet. Det er et behov, alle har og derfor er det så vigtigt, at vi skaber en folkeskole med en kvalitet, så det simpelthen bliver tåbeligt at sende sine børn i privatskole.

Folkeskolen er i de seneste år kommet ind i en dårlig cirkel. Lærerne må ofte arbejde under umulige vilkår, men får stort set ikke andet end kritik fra omverdenen.

Forældre har en forestilling om, at lærerne kan klare den opdragelse, de ikke selv kan håndtere. Lærerne kritiseres for, at børnene ikke lærer nok, og der fremdrages den ene OECD-undersøgelse efter den anden som begrundelse. Arbejdsmiljøet er mange steder elendigt med nedslidte skoler, dårlige skoleledere og en ufleksibel arbejdstidsaftale. Undervisningsmaterialet er mange steder forældet. Det har været svært at rekruttere unge til lærerseminariet og mange folkeskolelærere forlader jobbet efter få år.

I stedet for denne dårlige cirkel skal vi have skabt en god cirkel. Det kræver ressourcer, men det forudsætter også en fælles vilje til at tage udfordringen op.

Vi skal gøre noget ved de mange nedslidte skoler. De fysiske rammer er simpelthen mange steder for dårlige og slet ikke tidssvarende i forhold til nye pædagogiske udfordringer. Mange steder er der skåret ned på rengøringen, så der rent ud sagt er møgbeskidt. Når der er frokost, må børnene spise deres medbragte madpakker i det støjende klasselokale, hvor de i forvejen tilbringer en stor del af tiden.

Da jeg var på rundtur sidste efterår, sagde en lokal SID-formand følgende: ”Hvis mine medlemmer have et arbejdsmiljø som børnene, ville de straks gå i strejke.” Hvis arbejdsmiljøloven også gjaldt børnene, ville Arbejdstilsynet straks lukke en række folkeskoler.

Regeringen vil bekæmpe arbejdsløsheden gennem skattelettelser og så ellers ikke gøre noget. Hvis den var sit ansvar bevidst, ville den straks fremrykke en række investeringer i reovering af vore folkeskoler. Selvfølgelig af hensyn til beskæftigelsen, men endnu mere af hensyn til børnene og den folkeskole, der skal skabe fremtiden.

Det handler også om en fornyelse af undervisningsmaterialet. Hvordan kan vi forvente, at børnene lærer geografi, når de undervises efter landkort fra før Murens fald? Der bruges i dag ca. 950 kr. om året på undervisningsmateriale. Det svarer til et årsabonnement på Anders And.

Socialdemokraterne har foreslået, at der skal ansættes 3000 flere folkeskolelærere. Det er naturligvis ikke noget, som vi direkte vil afvise, men

fokus er forkert. Det handler mere om, at vi får bedre lærere, end at vi får flere lærere. Det handler om, at vi får et arbejdsmiljø i folkeskolen, hvor både elever og lærere trives. Hvor mødet mellem lærer og elev skaber grundlag for læring og udvikling. Hvor undervisningen er del af en dannelsesproces, som udvikler hele mennesker.

Derfor er værdikampen i folkeskolen så fantastisk vigtig. Den handler i sidste ende om folkeskolens sjæl, hvordan vore børn skal udvikle sig, hvilke mennesker, vi ønsker.

Regeringen fører kulturkamp og den har meldt klart ud. Anders Fogh vil gøre op med rundkredspædagogikken og Bendt Bendtsen vil tilbage til en tid, da børnene sad på lange rækker og terpede den store tabel og engelske gloser. Kodeordet er det, de kalder faglighed.

Men ærlig talt: hvem er imod faglighed? Naturligvis skal børnene lære noget og der skal være ro i klassen, så det også kan lade sig gøre. Men spørgsmålet er, hvilken faglighed, vi skal have og hvordan den skal udvikles.

For os er faglighed ikke kun indlæring af fakta. Det er også sociale kompetencer. Det er også evnen til at samarbejde, til at omstille sig, til at tænke kritisk. Det er kreative kompetencer. Det er evnen til kunstnerisk udfoldelse.

Og hvad er der galt ved at sidde i en rundkreds? Det er jo en glimrende pædagogisk metode - det er vel også derfor, at vi i Folketinget - næsten - sidder i rundkreds.

Regeringens centralisme i folkeskolepolitikken er forfærdelig. De konservative ønsker ensartede test over hele landet en gang om ugen. Det minder om fru Honeckers politik i det gamle DDR. Hvad er det for noget?

Nej, lærerne skal have metodefrihed. Hvad der er god pædagogik for én lærer, er det ikke nødvendigvis for andre. Hvad der er god pædagogik for én gruppe børn, er det ikke nødvendigvis for andre. Vi vil bekæmpe regeringens centralistiske skolepolitik og derfor stemte vi også imod den nye folkeskolelov.

Det handler om kvaliteten og det skal også handle om kvalitet i daginstitutionerne. Lad mig igen tage en lidt kritisk distance til vore venner hos socialdemokraterne. De foreslår, at forældretaksten skal sættes ned til maksimalt 1000 kr. om måneden.

Hvis det kommer som forslag i Folketinget, vil vi da stemme for det, men forslaget er for meget udtryk for, at det er forældrenes økonomiske interesser, mere end det er børnenes liv, det handler om. Samtidig kunne man godt spørge sig selv, om der ikke var mere perspektiv i at hæve fripladsgrænserne, fremfor at også de velstillede forældre skal have lavere takster.

Vigtigere er imidlertid kvaliteten i daginstitutionerne. Den er blevet forringet. Normeringerne er blevet dårligere. Pædagogerne bruger mindre tid på børnene. Der er ikke nok udemomsplads, hvor børnene kan boltre sig.

Her vil vi sætte ind med et kvalitetsløft. Vi vil ikke have burbørn. Der skal være ordentlige rammer for udfoldelse. Børnene skal udforske omverdenen. Klatre i træer, bygge huler, bruge deres energi. Med andre ord: de skal kunne udfolde sig som børn.

Det er en syg tanke, når regeringen lave indlæringsplaner og jeg ved ikke hvad for børn i børnehaverne. Baggrunden skulle være, at globaliseringen stiller krav til os allerede i børnehavealderen. Det kan diskuteres, men hvis det er tilfældet, er svaret, at børnene skal udvikle deres kreative evner.

Også det her er værdikamp. Anders Fogh vil rulle tiden tilbage - vi skal se fremad.

Fremtiden handler også om miljøet og de naturlige ressourcer. Her er vi nødt til at tage højde for nogle meget dramatiske forudsætninger.

Den vækst, vi kender i den rige del af verden, forudsætter tilgang af billig olie, men på det punkt begynder det at skride.

I forgårs kunne man på forsiden af Børsen læse følgende overskrift: ”Prishop på olie truer væksten”. Alle regner med, at et økonomisk opsving er i gang - den danske regerings økonomiske politik er simpelthen lagt til rette efter denne forudsætning. Men prisen på olie kan slå det i stykker.

Jeg ved ikke, om det økonomiske opsving udsættes endnu engang. Derimod ved jeg med sikkerhed, at det ikke er sidste gang, den overskrift vil være i avisen.

Problemet er, at vi i løbet af en i virkeligheden meget kort periode er ved at opbruge naturressourcer, det har taget milliarder af år at opbygge. Hvis vi tager det nuværende olieforbrug og sætter det i forhold til de kendte olieressourcer, er der olie nok i verden til 38 års forbrug. Hvis hele verden havde et forbrug som i USA, ville der være olie nok til 2-3 år.

Man vil naturligvis finde nye olieklender, men dels bliver den dyrere at få op, dels er det afgørende jo ikke, om der olie nok til 38 år eller til 60 år. Det afgørende er, at vi står med et dramatisk ressourceproblem, som kan trække tæppet væk under den økonomiske vækst, vi hidtil har kendt. Den amerikanske krig i Irak og hele den amerikanske Mellemøsten-politik handler også om olie.

Under alle omstændigheder må vi forberede os på, at prisen på olie vil stige. Hvilket også hænger sammen med, at lande som Kina og Indien - hvor der

samlet set bor flere end 2 milliarder mennesker - i øjeblikket oplever en kolossal økonomisk vækst.

Vi er på vej ud af oliealderen og derfor må vi handle. Det handler om energi besparelser, det handler om grønne afgifter som led i en socialt retfærdig skattereform. Det handler om en omlægning af vort forbrug og vores livsstil. Og det handler ikke mindst om i løbet af en årrække at omlægge størstedelen af energiforsyningen fra olie og kul til vedvarende energi. Det kan lade sig gøre.

Det er vision, ja. Men det er en stor vision. Det er en vigtig vision. Og som Danmarks grønne parti skal SF slås for den.

Selvom der er store problemer, er vi grundlæggende optimister i forhold til fremtiden. Verden er i dag trods alt et bedre sted at leve i, end den var for 100 år siden. Det skyldes ikke mindst arbejderbevægelsens og venstrefløjens kamp i det 20. århundrede. Denne kamp er der ikke mindre brug for her i det 21. århundrede.

Det er en social kamp for lighed og retfærdighed. Men det er også kulturkamp. Kampen om det kulturelle overherredømme. Om hvilke ideer, der skal være dominerende og hvilke værdier, der skal styre udviklingen.

Den står vi midt i hver dag.

Det er borgerlige værdier, der gennemsyrrer regeringens økonomiske politik. Det er den opfattelse, at pengene ligger bedst i borgernes lommer. At en privat forbrugsfest skal bekæmpe arbejdsløsheden. Der skal gives bedre muligheder for privatiseringer. Markedsøkonomien skal ind på alle livets områder.

Regeringen har en forestilling om, at danskerne gennem de store skattelettelser kan bestikkes til at sikre den flertallet ved næste valg. Men helt ærligt: det er tvivlsomt. Det er altid farligt at undervurdere vælgerne og der er her tale om en grov undervurdering.

Folk kan jo godt se, at det med den politik bliver vanskeligere at afvikle statsgælden og at det derfor er hamrende usolidarisk i forhold til fremtidige generationer. De kan godt se, at skattelettelserne betyder, at der må skæres i velfærdssamfundet.

Regeringen siger det ikke. Det er uærligt og det vil få konsekvenser. Vi skal her være det ærlige parti. Vi vil have forbedringer i velfærdssamfundet, men vi erkender også, at det koster. Velfærdspolitik er ikke kun et spørgsmål om penge, men det er simpelthen illusorisk at gennemføre de nødvendige ting, hvis de økonomiske rammer er mangelfulde.

Som ét af Folketingets få partier siger vi derfor nej til skattestoppet. Det gør vi

ikke, fordi vi vil genere folk. Vi ønsker en helt anden fordelingsprofil i skattepolitikken, så især de små indkomster får skattelettelse. Og vi ønsker et loft for, hvor meget skatten kan stige.

Der er tale om en fair deal: Hvis de fælles opgaver skal løftes, forudsætter det, at adskillige af jer skal betale lidt mere i skat, men vi sætter en grænse op for, hvor meget mere, I skal betale.

Jeg tror godt, at vi kan få befolkningen med på den deal. De fleste kan jo godt se, at der er ting, som skal gøres. Hvis folkeskolen skal fungere, skal skolerne renoveres og undervisningsmaterialet skal være i orden. Hvis børnene skal have en ordentlig opvækst, må vi have mere kvalitet i daginstitutionerne. Hvis grundvandet ikke skal forurennes, må vi gøre noget ved de utætte kloakker og fjerne den giftige jord. Hvis vi skal undgå, at byerne bliver et trafikhelvede, bliver vi nødt til at nedsætte priserne på den kollektive trafik.

I den forbindelse undrer det ærlig talt, at vore venner i Socialdemokratiet og de radikale i den grad har låst sig fast på det, de kalder et ”fleksibelt skattestop”. Eller med et radikalt udtryk, ”et intelligent skattestop”. Men dette skattestop er overmåde unintelligent. Det er muligvis en snedig taktisk melding i spillet på Christiansborg, men hertil er der to ting at sige.

For det første er folk dødtrætte af den taktiske politik, som er defineret af spindoktorer, er overfladisk og som går udenom problemernes substans.

For det andet - og det er værre - risikerer en kommende regering at blive lige så fastlåst som den nuværende. Når Fogh har problemer, skyldes det ikke mindst, at vælgerne oplever en afdybsgrund forskel mellem velfærdslofterne fra valgkampen og så den faktiske virkelighed. Det er en grundforudsætning i politik, at enhver regering på et tidspunkt bliver indhentet af virkeligheden. De store nedskæringer i kommuner og amter er udtryk for noget helt andet end det, der blev sagt før valget. Men nedskæringerne har altså baggrund i skattestoppet

Det er nødvendigt, at socialdemokrater og radikale skaber større klarhed over deres økonomiske politik. Ingen af os ønsker, at skatterne skal stige for deres egen skyld. Hvis de nødvendige forbedringer af velfærdssamfundet kan gennemføres indenfor skattestoppet, er det da fint nok for os. Men det forekommer altså helt, helt usandsynligt.

For begge partier har jo en lang ønskeliste over ting, der skal gennemføres. Lykketoft vil ansætte 3000 flere lærere i folkeskolen, nedsætte taksterne i daginstitutionerne til max. 1000 kr. pr. måned, bruge penge på sygehusene, flere penge på efteruddannelser og til forskning. De radikale vil halvere taksterne på den kollektive trafik, have flere trafikinvesteringer, satse mere på forebyggelse, sætte u-landsbistanden op. Man bliver jo helt stakåndet - og så har jeg ikke engang nævnt alle kravene.

Men alle de ting koster jo penge - og det bliver ikke mindre besværligt, hvis de samtidig vil afvikle statsgælden, hvad jeg da bestemt går ud fra, at de to partier gør. Under alle omstændigheder vil SF stoppe det generationstyveri, statsgælden er udtryk for.

Hvis alle disse løfter kan rummes indenfor det fleksible skattestop, så frem på bordet med beregningerne. Lad vælgerne få at se, om det hænger sammen. Vi tvivler, og hvis vi har ret i den tvivl, må radikale og socialdemokrater fortælle, hvilke løfter, der ikke skal gennemføres. De må prioritere.

Vi prioriterer i vores økonomiske politik. Vi har fremlagt en plan for samfundsudviklingen frem til 2010, som nedbringer arbejdsløsheden, afvikler statsgælden og som giver rum for nødvendige forbedringer i velfærdssamfundet. Vi er ærlige. Vi er realistiske. Vi vil et ansvar for fremtiden. Vi vil en fremtid med social retfærdighed, fællesskab og menneskelighed.

Der er gode chancer for, at regeringen mister flertallet ved næste valg. Den er på mange måder kørt fast og de nye skattelettelser kan ikke ses som andet end et desperat forsøg på at afværge katastrofen. Jeg tror ikke, det lykkes.

Socialdemokrater og radikale forsøger ihærdigt at skabe et fælles alternativ til Anders Fogh. Det er fint nok, men det er så afgørende at understrege én væsentlig ting: de får ikke flertallet alene. De vil være afhængige af SF.

Vi skal naturligvis have indflydelse i forhold til en sådan regering og vi lægger her på landsmødet op til, at det muligvis skal ske i form af et regeringssamarbejde.

Jeg siger meget bevidst ”muligvis”, for det er langt fra sikkert, at vi kan komme derhen. Man kan jo ikke påstå, at radikale og socialdemokrater ligefrem lyser af begejstring ved tanken. Og der er bestemt også politiske uenigheder, som det vil være nødvendigt at komme over. Og vi kommer ikke med hatten i hånden. Vi begynder ikke at tilpasse vores politik efter, at vi skal tilfredsstille de radikale og socialdemokraterne. Og verden går ikke under, hvis projektet ikke bliver til noget.

Når det ikke desto mindre er en god idé, hænger det sammen med, at der hos mange vælgere er en stor interesse for projektet. Jeg er overbevist om, at muligheden for at SF kommer med i en regering, styrker det samlede alternativ til Fogh.

Her skal vi tænke på, at SR-regeringen jo var meget upopulær, da den blev sat fra magten i 2001. Den havde udviklet en lukkethed og en teknokratisk tænkning, som vælgerne sagde nej til.

Vi kan her give et bidrag med større åbenhed og mere dialog med befolkningen. Der er ingen tvivl om, at indvandrerpolitikken spillede en rolle ved det seneste valg, men det havde altså betydning, at efterlønsforliget var udtryk for en kolossal arrogance. Man sad bag lukkede døre og nedrullede gardiner og skaltede og valtede med fremtiden hos almindelige mennesker. Samtidig med at man var ligeglad med, at man herved brød tidligere løfter.

Jamen, den stil går ikke. Vi skal naturligvis ikke forfalde til opportunisme, medløberi og snakken folk efter munden, men vi er nødt til at praktisere en mere åben og demokratisk stil. Hvor vi lytter og diskuterer.

Vi skal have en ny regering med en ny politik, men vi skal også have en regering med en ny stil.

Det er vigtigt, at en ny regering satser på uddannelse, forskning, miljø, kollektiv trafik, børns vilkår og ikke mindst en bekæmpelse af arbejdsløsheden.

Den borgerlige regering har en tyrkertro på, at arbejdsløsheden kan bekæmpes gennem skattelettelser og så det økonomiske opsving, alle går og venter på, men som stadigvæk lader vente på sig. Det er simpelthen uansvarligt. Bl.a. derfor foreslår vi en kick-start af dansk økonomi, når en ny regering overtager magten.

Hos borgerlige økonomer er arbejdsløsheden nærmest en naturlov. Men det er den ikke hos os. Arbejdsløsheden er skabt af mennesker, den kan fjernes af mennesker og vi helmer ikke, før det er sket. Og hvis de private virksomheder ikke vil gøre det, må det offentlige træde til.

For os er arbejdsløsheden ikke først og fremmest et økonomisk - det er et menneskeligt problem. Det er en del af vores vision om et menneskeligt

samfund, at der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet. Arbejdsløsheden kan afskaffes og vi vil slå for det.

Vi skal satse på forebyggelse. Velfærdspolitikken handler alt for meget om at reparere de skader, som er sket. Vi har en syg sundhedsdebat, der handler om hvor sygehusene skal placeres og hvor mange operationer de kan foretage på så kort tid som muligt. Men ville det ikke være en idé, om sundhedsdebatten kom til at handle om, hvordan vi undgår at blive syge. F.eks. ved at forbedre arbejdsmiljøet. Eller trafikpolitikken, så vi undgår så mange trafikulykker. Eller en skattepolitik, så man ikke af hensyn til sønderjyske købmænd sætter afgifterne ned på sprut og smøger - med det resultat at ikke mindst unge bliver mere afhængige.

Det er også en del af et menneskeligt samfund, at der sker en opprioritering af det, man kan kalde omsorgsarbejde. Dvs. arbejdet med mennesker - det være sig hjemmehjælpere, plejehjemsassistenter, pædagoger, lærere osv. De jobs er desværre blevet nedvurderet de seneste år. Hvad der har resulteret i dårlige arbejdsvilkår, men også i en dårlig løn.

Der er altså noget absurd i, at en ung knøs på 25 år, der arbejder i IT-branchen kan have en løn på 50.000 kr. om måneden, hvorimod en kvinde i 40'erne, der arbejder som hjemmehjælper, må nøjes med en løn på under det halve.

Naturligvis er lønnen ikke alt, men de her forskelle afspejler jo en prioritering i samfundet. Vi prioriterer computere højere end mennesker. Når der er tale om omsorgsarbejde, er det noget, der kan klares med venstre hånd.

Det kan have sammenhæng med, at der er tale om kvindejobs, men det gør jo - mildt sagt - ikke sagen bedre. Det rammer lige ned i den manglende ligestilling.

Ligestillingen er et område, som vi må opprioritere. For selvom kvindebevægelsen i dag er en skygge af sig selv, er den altså ikke mindre. Kvindekamp handler meget om ligestilling på arbejdsmarkedet. Selvfølgelig omkring løn, men også omkring den selvudfoldelse i arbejdet, vi alle har behov for. Det handler om ordentlige barselsregler, hvor også mændene skal forpligtes til at tage deres del af glæden ved at passe børnene.

Men det handler også om at give mere status og højere prioritet til den omsorgssektor, hvor mange kvinder er ansatte. Ikke kun fordi vi skal fremme ligestillingen, men fordi der er tale om et stykke vigtigt arbejde.

Her må vi gøre op med det stopurstyranni, som er kommet ind i ældreplejen. Ældresagen lavede for et par måneder siden en analyse af de ældres behov i hjemmehjælpen. Svaret var entydigt: der er behov for større menneskelighed. Der er brug for, at hjemmehjælperen har tid til at snakke og drikke en kop kaffe i stedet for at være bundet til et skema, hvor der skal bruges 13 minutter til at skruppe ryggen, 7 minutter til barbering, 5 minutter til at rede håret osv. Jamen, sådan kan man jo ikke arbejde med mennesker, men sådan går det, når flere private virksomheder skal ind på området. Det er bl.a. derfor, vi er imod den privatisering, regeringen har gjort til en ideologisk mærkesag.

Men vi skal ikke have mere privatisering og markedsøkonomi. Vi skal tage udgangspunkt i de menneskelige behov hos den enkelte og arbejde ud fra dem - i stedet for at arbejde ud fra en økonomisk kalkule, der skal give overskud i ISS eller andre private virksomheder.

Det forudsætter også et ordentligt arbejdsmiljø hos dem, der arbejder med de ældre. Der er skabt en dårlig cirkel, som bider sig selv i halen. Nedslidningen er stor, sygefraværet er højt, der er manglende tilfredsstillelse i arbejdet, det er svært at få de unge ind på SoSu-uddannelserne. Vi skal i stedet skabe en god cirkel. Hvor man er stolt af sit arbejde som hjemmehjælper. Hvor det har status. Hvor man selv er med til at tilrettelægge arbejdet. Hvor man har selvudfoldelse. Hvor man er glad for at gå på arbejde hver dag.

Menneskelighed handler også om værdighed for de arbejdsløse. De bliver i dag pisket rundt i et ydmygende system som passive brikker. De betragtes som potentielle svindlere, som man skal kontrollere forfra og bagfra i stedet for som mennesker, der skal have et job. Der er opbygget et bureaukratisk dagpengesystem, som skal administreres af en masse sagsbehandlere, som er nødt til konstant at være på kursus for at følge med. De bruger deres tid på kontrol og bureaukrati i stedet for at hjælpe de arbejdsløse. Det sindssyge system skal vi have ændret.

Der er som bekendt valg til EU-Parlamentet d. 13. juni. Her skal SF have et mandat. Det skal vi, fordi der er brug for en politisk stemme i Bruxelles. Der er brug for en aktiv socialistisk politik. Den danske EU-debat er meget apolitisk. Den fokuserer for meget om, at man enten siger ja eller nej.

Men EU er en kampplads, hvor der foregår en politisk kamp mellem højre og venstre - på samme måde som der foregår en politisk kamp her i Danmark. Den kamp skal vi deltage i. Ikke ukritisk, for der er mange kritisable ting i EU-systemet. F.eks. landbrugspolitikken, erhvervslivets alt for store indflydelse, det demokratiske underskud. Men en tilsvarende kritik kører vi jo også i forhold til det danske samfund. Og de kritisable ting er jo præcis en begrundelse for, at vi vil forandre. At vi arbejder politisk i partiet SF. Al politik handler om at tage fat på problemer og så gøre noget ved dem.

Det handler politik også om i EU.

Det er meningsløst at forsøge at definere sig som ”ja-siger” eller ”nej-siger”. Det kommer for pokker da an på, hvad man siger ja eller nej til. Hvis der kommer et forslag, som svækker fagbevægelsen og gavner erhvervslivet, siger vi da nej. Hvis der kommer et forslag, som styrker miljøet, siger vi ja. Længere er den sådan set ikke.

Vi kritiseres jævnligt for endnu ikke at have taget stilling til den nye forfatningstraktat. Jeg forstår ikke kritikken, for ingen ved jo, hvordan den endeligt kommer til at se ud. Sidste sommer blev vi udsat for en lignende kritik. Alle var overbeviste om, at det udkast, som Konventet fremlagde, også ville blive vedtaget på topmødet i december. Vi rystede på hovedet, men fik ret. Det blev - mildt sagt - ikke vedtaget. Tværtimod brød topmødet sammen og EU-landene måtte forsøge igen. Men vi tager stadigvæk ikke stilling, før vi ser det endelige resultat. Vi insisterer på retten til at vide, hvad vi skal tage stilling til. Og til at læse teksten, før vi beslutter, om vi siger ja eller nej. Det burde alle gøre.

Det betyder at vi afholder et landsmøde til efteråret, men indtil da handler projektet om at få valgt et mandat i EU-Parlamentet.

Vi var mange, der fik kvalme, da vi så billederne af amerikanske soldater, som torturer og ydmyger fængslede irakere. Det er forståeligt, at George W. Bush undskylder, men skaden er sket. Billederne er blevet et symbol for en amerikansk besættelse, der bliver mere og mere håbløs.

Det er for letkøbt, når det hævdes, at torturen skyldes primitive soldater fra de amerikanske sydstater, som er vokset op med vold på internettet. Torturen er udtryk for en menneskelig ondskab, der altid udfolder sig i krig. De scener, vi har set på billederne, er en del af krigens logik. Det er derfor, det er så umuligt at indføre demokrati fra oven gennem krig. Krig og demokrati står til hinanden som ild og vand.

Vi er ikke pacifister, men krigen skal altid være den sidste mulighed, som anvendes. Med Irak-krigen er tærsklen for at bruge krigen til at løse konflikter sænket. Den amerikanske forsvarsminister havde en forestilling om, at der kunne iværksættes en klinisk krig med højteknologiske våben, som uden store tab ville lamme den irakiske infrastruktur. Resultatet ville blive, at Saddam Husseins regime ville falde fra hinanden og amerikanerne ville blive modtaget med åbne arme som befriere.

Den tænkning hoppede også Anders Fogh på, og der er ingen tvivl om, at han har forestillet sig selv i en rolle som Montgomery, der modtages af glade irakere i Bagdads gader.

Både han og George W. Bush er blevet klogere. Amerikanerne trækkes længere og længere ned i sumpen, og i virkeligheden er der ikke andet at gøre, end at de opgiver projektet. Når irakerne kan se, at amerikanske soldater opfører sig som Saddam Husseins bødler, kan de naturligvis ikke betragte disse folk som befriere. Det er bare en umulighed, og der er ingen anden udvej end at FN kommer på banen - både militært og politisk.

Der skal en FN-styrke ind og den må ikke omfatte soldater, der har været en del af besættelsesstyrken.

Det har vist sig, at grundlaget for krigen er løgnagtig. Det diskuteres i de andre krigsførende lande, men ikke i Danmark. Med sit automat-flertal i ryggen afviser Anders Fogh enhver tanke om en uvildig undersøgelse af Irak-krigen. På en måde er det forståeligt, for han har en dårlig sag.

Det er første gang i flere hundrede år, at Danmark erklærer et andet land krig, og når det viser sig at grundlaget for krigen ikke holder, er det vel rimeligt at befolkningen får klarhed over, hvorfor Danmark så alligevel gik med. Men jeg kan garantere, at vi holder fast. Vi helmer ikke, før vi har fået en uvildig undersøgelse.

Fogh har en forestilling om, at han kan fortrænge Irak-krigen. Men det kan han ikke. Den vil fortsat være på dagsordenen, som den er det i den amerikanske valgkamp og i britisk politik. Det var i sidste ende Irak-krigen, som kostede taburetten for Foghs gode ven, Jose Maria Aznar. Det spanske valg blev afgjort af den spanske deltagelse i krigen. Jeg kan garantere for, at vi også vil gøre krigen til et tema i den næste danske valgkamp. Anders Fogh får ikke fred for os, og jeg er sikker på, at det vil gå ham som Aznar. At krigen bliver den afgørende søm i Foghs ligkiste. Vi skal sørge for, at det bliver hamret i og at vi får en ny regering.

Der har op til landsmødet været en masse snak om interne konflikter og magtkampe i SF. Jeg har altid ment, at den er snak er overdrevet, og det er også tilfældet nu.

Når jeg ude i landet snakker med SF'ere, er de ikke optaget af interne konflikter. De er interesserede i at have et parti, som slås med højrefløjen og bruger alle ressourcer på at formulere politik udadtil, så SF kan stå stærkt i vælgernes bevidsthed. Det er muligt, at der er magtkampe, men den menige SF'er er ikke en del af dem. Og hun ønsker dem ikke.

Vi har altid haft tradition for en livlig intern diskussion, og det er også godt nok. Men vi må altid huske, at SF ikke er et mål i sig selv. SF er et middel til at forandre samfundet. Til at ændre verden.

Der er forventninger til os fra mennesker udenfor SF. Vælgerne har givet os et mandat, vi skal forvalte. Hvis vi forvalter det dårligt, forsvinder de naturligvis. Mennesker udenfor SF forventer politiske visioner, konkrete resultater og vilje til forandring.

Disse forventninger må vi ikke svigte ved at blive indadskuede. Vi skal være udadvendte, tage udfordringen op og skabe en progressiv forandring i samfundet.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/holger-k-nielsens-tale-ved-landsmoede-2004>